

Nytt fra EU-delegasjonen om kommunal- og regionalpolitikk

1.	A European Green Deal – EU-kommisjonens plan for et grønnere og mer bærekraftig EU	2
	Forslag til klimalov	2
	Klimapakt	3
	Rettferdig omstilling (Just Transition Mechanism inkl. Just Transition Fund)	3
2.	Den Digitale Agenda	5
3.	Det kroatiske formannskapsprogrammet	6
4.	Foran en ny programperiode	6
	Forhandlingene om langtidsbudsjettet	6
	Forhandlingene om forordningene	7
	Orienteringsnotater for Interreg-programmene	8
5.	Bypolitikk	8
	Cities Forum 2020	8
	European Urban Initiative Expert Working Group	9
	Evaluering av EUs Urban Agenda	9
6.	Territoriell utvikling	11
	Aktuelle ESPON prosjekter	11
7.	Housing Europe	12
8.	Kilder til informasjon	13
	Regionale og tematiske EU-nettverk	14
9.	På kalenderen – kommende begivenheter og tidsfrister	15
10.	Ta kontakt!	16

1. A European Green Deal – EU-kommisjonens plan for et grønnere og mer bærekraftig EU

Kommisjonens melding om European Green Deal ble presentert onsdag 11.12.20.

Hovedpunkter

- Reformprogrammet «En europeisk Green Deal» definerer en sektorovergripende plan om å gjøre EU til verdens første klimanøytrale kontinent
- En klimalov med mål om klimanøytralitet innen 2050 skal være styrende. Kommisjonen la fram et forslag den 05.03.20
- Kommisjonen inviterer alle med på en «grønn dugnad» og klimapartnerskap, inkludert ikke-medlemmer. Forslag til klimapakt ble lagt fram den 05.03.20
- Green Deal er EUs grønne vekststrategi. Politikken skal videre gi en sosialt rettferdig omstilling. En rettferdig og inkluderende prosess vektlegges
- Offentlig og privat finansiering skal i kombinasjon øke nødvendig finansiering
- Forskning og innovasjon skal løfte europeisk konkurransekraft
- Revisjoner av eksisterende regelverk og forslag til nytt regelverk, samt nye handlingsplaner og strategier gjennom mandatperioden.

Den 11.12.19 la den nye EU-kommisjonen frem en melding (*communication*) som setter rammen for EUs grønne reformprogram (European Green Deal). Dette var kommisjonens «første veikart» (initial roadmap) for hvordan EU skal bli et klimanøytralt samfunn basert på en bærekraftig vekst. Med "Green Deal" legger kommisjonen opp til en ambisiøs omstilling som skal gi en mer bærekraftig økonomisk utvikling med mindre forurensing og lavere klimagassutslipp, bedre helse, økt livskvalitet og nye arbeidsplasser. Den vektlegger et bredt partnerskap med både næringsliv, kommuner og regioner og i tillegg skal det sivile samfunn og innbyggerne engasjeres i omstillingen.

Basert på innspill fra klimaråd Stine Svava.

Forslag til klimalov

EU-kommisjonen la 05.03.20 fram et forslag til en europeisk klimalov som nedfeller et rettslig mål om klimanøytralitet for 2050. Med klimaloven vil EU gjøre Europa til det første kontinentet som binder seg rettslig til et mål om klimanøytralitet i 2050. Klimaloven er en viktig del av de planlagte nye initiativene under den nye EU-kommisjonens melding om «The European Green Deal».

De viktigste punktene er:

- Klimaloven nedfeller målet om klimanøytralitet i 2050
- Medlemslandenes energi- og klimaplaner gjøres til en sentral del av dette
- Forslaget bygger hovedsakelig på eksisterende virkemiddelapparat for å nå målet om klimanøytralitet i 2050
- Forslaget omfatter utslipp av klimagasser i alle sektorer

Det oppgis at formålet med lovforslaget er å utfylle eksisterende rammeverk ved å nedfelle en rettslig forpliktende kurs mot et langsiktig mål om klimanøytralitet i lovsform. Det vil legge til rette for at et lavutslippssamfunn der utslipp og opptak av klimagass utlignes slik at EU samlet er klimanøytral innen 2050. Klimaloven lovfester at EU forplikter seg til å være klimanøytral innen 2050 og at utviklingen skal være i tråd med Paris-avtalen. Norge har i et innspill støttet lovfesting av EUs klimamål for 2050.

Basert på innspill fra klimaråd Stine Svava.

Klimapakten

Med klimapakten ønsker kommisjonen å engasjere alle deler av samfunnet i klimaarbeidet. Den skal informere og fremme samarbeid mellom individer, nasjonale, regionale og lokale myndigheter, det sivile samfunn, fagforeninger, næringsliv og utdanningsinstitusjoner. Gjennom klimapakten ønsker de å fremme forståelse for klimautfordringene, men også å oppmuntre individer og organisasjoner til konkrete tiltak og handlinger for å redusere utslipp og fremme klimatilpasning. Videre ønsker de å knytte seg opp mot pågående initiativ som «Covenant of Mayors for Climate and Energy».

Kommisjonen er interessert i innspill og syn på Klimapakten. De har derfor åpnet en [online konsultasjon](#). Den er åpen til 27. mai.

Link til nærmere informasjon om forslagene til klimalov og klimapakten finnes [her](#).

Rettferdig omstilling (Just Transition Mechanism inkl. Just Transition Fund)

Som et ledd i *European Green Deal Investment Plan (EGDIP)* har den nye kommisjonen foreslått å opprette en ordning som skal støtte omstilling i de regionene som vil stå overfor de mest krevende endringene som mange kullregioner. Ordningen, som kalles «Just Transition Mechanism», inkluderer et «Just Transition Fund».

For at omstillingen skal lykkes er det viktig at den skjer på en sosial og inkluderende måte. Omstillingen vil føre til endringer av strukturell karakter som for eksempel i krav til kompetanse, forretningsmodeller eller i prisingen av varer og tjenester. Evnen til å gjennomføre nødvendig omstilling vil variere fra land til land og fra region til region. Disse utfordringene krever derfor en respons fra flere nivå.

Rettferdig omstilling (Just Transition Mechanism)

Rettferdig omstilling vil bestå av tre deler:

- Et fond for rettferdig omstilling (Just transition fund)
- En egen ordning under InvestEU
- En låneordning for offentlig sektor i regi av EIB

Det vil også bli etablert støttemekanismer i form av rådgivning og administrativ støtte (technical assistance).

Den skal bidra med minst 100 mrd. euro i neste langtidsbudsjettperiode.

Fond for rettferdig omstilling (Just transition fund)

Fondet for rettferdig omstilling skal støtte områder som står overfor store omstillingsutfordringer som følge av overgangen til en klimanøytral økonomi i 2050. Fokus vil være på omstilling av næringslivet og etterutdanning.

Den vil bli etablert innenfor rammene av EUs samholdningspolitikk. I tråd med det som er vanlig for EUs regionalpolitikk vil både kommisjonen og medlemslandene ha ansvar for gjennomføring av ordningen, såkalt «shared management». Det blir lagt vekt på nært samarbeid med nasjonale, regionale og lokale myndigheter og andre berørte partnere for å sikre eierskap til omstillingsplanene men også den nødvendige strukturen.

Ordningen vil dekke alle medlemslandene. Det er foreslått et budsjett på 7.5 mrd. euro. Det legges opp til at midler fra fondet skal komplementeres med midler fra ERDF (regionalfondet) og ESF+ (sosialfondet). En euro fra fondet skal utløse fra euro 1.5 til euro 3 fra ERDF eller ESF+.

Medlemslandene må bidra med medfinansiering. Den totale økonomiske rammen blir anslått til et sted mellom 30 – 50 mrd. euro.

Tildelingen til medlemslandene vil ta hensyn til:

- størrelsen på omstillingsbehovet i de mest karbonavhengige regionene (utslipp av veksthusgasser, produksjon av torv, produksjon av oljeskifer)
- utfordringer som følge av mulige tap av arbeidsplasser i de berørte næringene og behov for etterutdanning og omstilling av arbeidstakere
- det vil også bli tatt hensyn til det (økonomiske) utviklingsnivået og investeringsevnen i hvert enkelt land

Støtten fra fondet til et enkelt medlemsland er begrenset oppad til 2 mrd. euro og nedad til 6 euro per innbygger.

Ordning under InvestEU

Det vil bli en egen ordning under InvestEU. Målet er å generere investeringer på inntil 45 mrd. euro. Det vil gis støtte til prosjekter innenfor energi-, sosial- og transportinfrastruktur og omstilling i næringslivet. Det legges til grunn 1.8 mrd. euro i støtte fra EU-budsjettet.

Låneordning under EIB

Det vil bli etablert en låneordning for offentlig sektor. Målsetningen er å generere investeringer et sted mellom 25 og 30 mrd. euro. Det vil bli gitt støtte til prosjekter innenfor energi- og transportinfrastruktur og renovering og isolering av boliger. Det legges til grunn 1.5 mrd. euro fra EU-budsjettet og et lån på 10 mrd. euro fra EIB. Det vil bli lagt fram et eget forslag om låneordningen i mars 2020.

For å tydeliggjøre at målet om klimanøytralitet bare kan nås gjennom en helhetlig politikk der alle sektorer bidrar, har kommisjonen også lansert [et veikart og høring av planene for det videre arbeidet med revisjon av energiskattedirektivet](#). I tillegg har kommisjonen lansert en [høring av hvordan en grenseavgift for karbon kan utformes](#).

Omstillingsplaner (just transition plans)

Utviklingen av omstillingsplaner, inkludert identifisering av berørte regioner og relevante tiltak vil skje i en dialog mellom kommisjonen og hvert enkelt medlemsland. Denne prosessen vil skje i nær tilknytting til det europeiske semester.

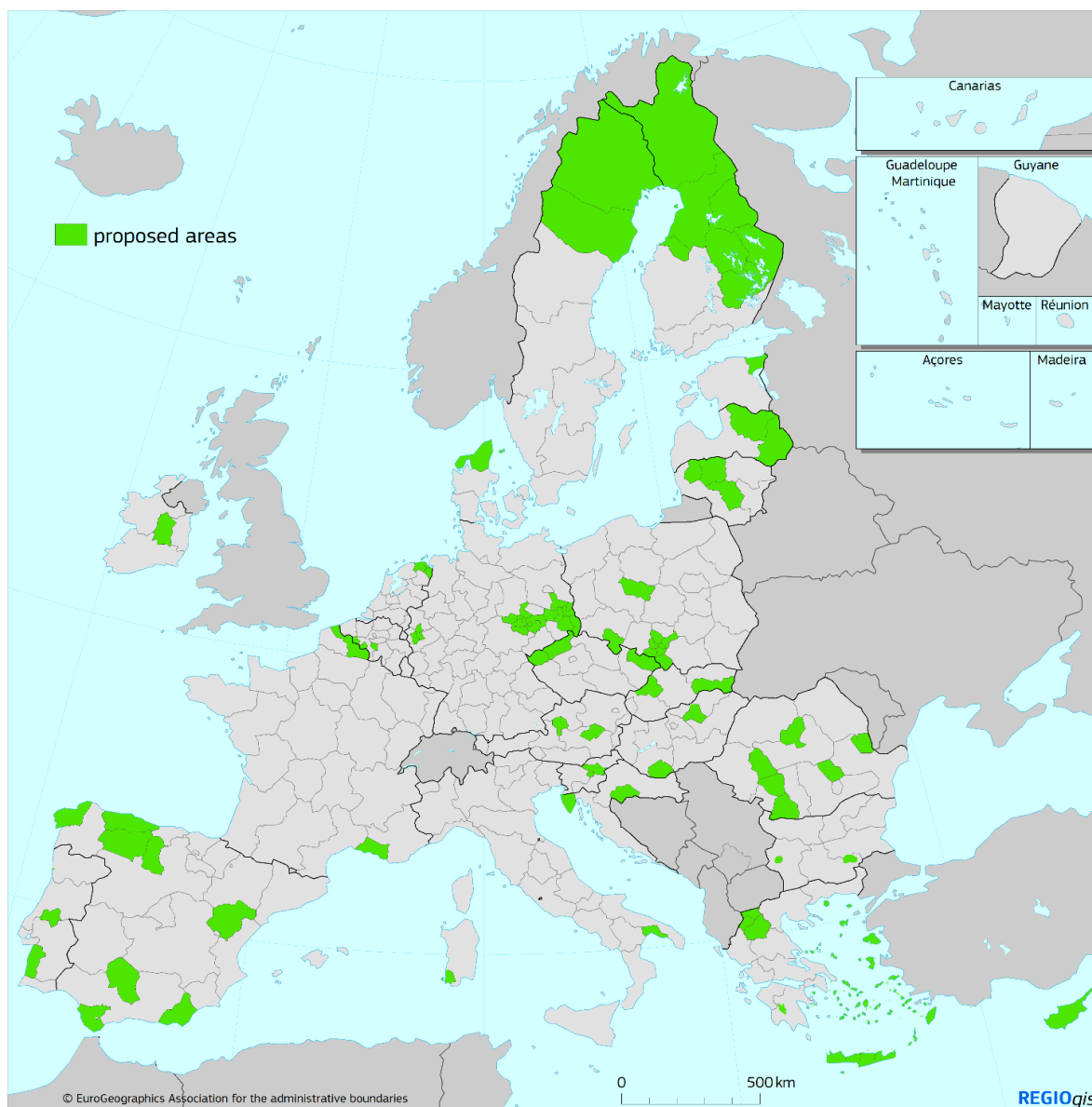
Under hensyntagen til analyser fra det europeiske semester vil medlemslandene utarbeide en eller flere omstillingsplaner (just transition plans). Disse skal beskrive omstillingsprosessen fram til 2030 være i tråd med nasjonale energi- og klimaplaner og omstilling til en klimanøytral økonomi og identifisere de mest berørte områdene eller regionene. For hvert område eller region skal omstillingsplanene beskrive sosiale, økonomiske og miljømessige utfordringer og gi en beskrivelse av behovet for omstilling (diversification) av næringslivet, etterutdanning og miljømessig restituering.

Geografisk enhet er NUTS 3 eller deler av et NUTS 3 område. Det tilsvarer fylkesnivå i Norge.

Støtte fra fondet for rettferdig omstilling er avhengig av at omstillingsplanene blir godkjent. De må som tidligere nevnt ha referanser til nasjonale energi- og klimaplaner. De bør videre inneholde en begrunnelse for tilgang til ERDF og ESF+ midler. Godkjente omstillingsplaner gir tilgang til ordningen under InvestEU og låneordningen i regi av EIB.

Godkjente omstillingsplaner vil ha tilgang til en ordning for teknisk og administrative støtte.

Just Transition Fund territorial eligibility – Preliminary Commission analysis

Link til nærmere informasjon om Just Transition Fund i medlemslandene finnes [her](#).

2. Den Digitale Agenda

Den 19.02.20 presenterte kommisjonen tre initiativ på det digitale området som primært er strategi- eller politikkdokumenter. De er:

- «*Shaping Europe's digital future*» er en overgripende digital strategi som beskriver kommisjonens planer for de neste fem årene for å få mest mulig ut av digitaliseringen i tråd med europeiske verdier. Målet er at Europa skal bli verdensledende ved å være tidlig ute med å utnytte digital teknologi.
- «*On Artificial Intelligence – A European approach to excellence and trust*», som er en høring. Kommisjonen ser kunstig intelligens som en stor mulighet for Europa. Høringen skisser to hovedideer. For det første mobilisere ressurser langs hele verdikjeden, fra forskning og innovasjon til næringsdrivende og sluttbrukere for å finne innovative og gode løsninger for bruken av kunstig intelligens. For det andre utvikle et «økosystem av tillitt, Et juridisk rammeverk for kunstig intelligens.

- «A European strategy for data». I dokumentet fremhever kommisjonen at kombinasjonen av data og teknologiske endringer skaper store muligheter for Europa og skisserer tanker om å utvikle “europeiske felles dataområder”.

Et forslag til regelverk for digitale tjenester (Digital Services Act Package) skal bli fremmet i fjerde kvartal 2020.

Nærmere informasjon om EUs digital agenda finnes [her](#).

Basert på innspill fra fagråd Joachim Nilsen Frislid.

3. Det kroatiske formannskapsprogrammet

Kroatia har formannskapet i EU i første halvår 2020. Motto for det kroatiske formannskapet er «Et sterkere Europa i en verden med utfordringer». Programmet er bygget opp rundt fire pilarer eller fokusområder. De er:

- Et Europa som utvikler seg
- Et Europa som er samlende
- Et Europa som beskytter
- Et betydningsfullt Europa

Regionalpolitikk går primært under «Et Europa som utvikler seg». Viktige spørsmål er EUs samholdspolitikk og makroregionale strategier, men og den demografiske utviklingen. På samholdspolitikkens område vil fokuset være på forhandlingene om regelverket eller forordningene som styrer EUs samholdspolitikk.

Kroatia deltar i to makroregionale strategier. Den ene er Donaustrategien og den andre er den Adriatiske og ioniske strategi. Et aktuelt spørsmål vil være komplementaritet med samholdspolitikken, et annet mer effektiv bruk av de tilgjengelige ressursene. Kroatia har formannskapet for Donaustrategien fram til november 2020.

Det kroatiske formannskapet vil fremme en diskusjon om konsekvensene av negativ befolkningsutvikling.

Et annet viktig spørsmål under det kroatiske formannskapet vil være utvidelse og forholdet til Vest-Balkan.

Link til det kroatiske formannskapet finnes [her](#)

4. Foran en ny programperiode

Forhandlingene om langtidsbudsjettet

Den 20.02 ble det avholdt et ekstraordinært møte i det europeiske råd om nytt langtidsbudsjett. I forkant av møtet hadde rådsresident Michel lagt fram et forslag til nytt langtidsbudsjett som lå nær opp til forslaget fra det finske formannskapet.

Rammen på forslaget fra rådsresident Michel var på 1 095 mrd. euro, noe som er 7.5 mrd. euro høyere enn det finske forslaget. Noe av rammen var ikke disponert.

Det foreslås ingen endringer i rammen på 323.181 mrd. euro til det som kalles «Economic, social and territorial cohesion» fra forslaget til det finske formannskapet. Innenfor rammen ble det imidlertid foreslått å omdisponere midler til fordel for regioner med BNI (Brutto Nasjonal Inntekt) under 75 pst.

og overgangsregioner fra mer velstående regioner. Ko-finansieringsgraden ble også foreslått økt for disse regionene.

Det ble ikke foreslått noen endringer i rammen til Interreg, men det ble foreslått å omdisponere 10 mill. euro til de grenseregionale programmene.

Europeisk territorielt samarbeid i mill. euro

	Rådsresidentens forslag	Det finske formannskapets forslag	Differanse
Grenseregionalt samarbeid	5693.00	5683.00	10.00
Transnasjonalt samarbeid	1466.00	1474.00	-8.00
Interregionalt samarbeid	500.00	500.00	0.00
Oversjøiske regioner	271.00	273.00	-2.00
	7930.00	7930.00	0.00

Det ble ikke oppnådd enighet om det nye langtidsbudsjettet på møtet. Det er ikke tatt noen avgjørelse om når neste møtet skal finne sted. Det vil imidlertid bli konsultert videre med sikte på å legge grunnlaget for videre forhandlinger.

Link til rådsresidentens forslag finnes [her](#).

Link til det finske formannskapets forslag finnes [her](#).

Forhandlingene om forordningene

På COREPER-møtet¹ den 18. desember la det finske formannskapet fram fire rapporter om forhandlingene med Europaparlamentet om det framtidige regelverket for samholdspolitikk.

Forhandlingene berører fire forordninger. De er forordningen med felles bestemmelser (Common Provisions Regulation eller CPR), forordningen for det europeiske fond for regionalutvikling/samholdsfondet (ERDF/Cohesion Fund Regulation), det europeiske sosial fond plus (European Social Fund Plus) og forordningen for det europeiske territoriell samarbeid (Interreg).

Forhandlingen skjer i en form som kalles triloger hvor det europeiske parlament, det europeiske råd og den europeiske kommisjon deltar. Forhandlingen skjer mellom det europeiske råd og EU parlamentet mens EU-kommisjonen har en rådgivende funksjon. Det finnes to typer triloger, tekniske og politiske triloger.

Det finske formannskapet startet forhandlingene med EU-parlamentet i september 2019. I løpet av høsten ble det gjort viktige framskritt på flere forordninger. Når det gjelder CPR ble det oppnådd foreløpig enighet om spørsmål som regelverk for utarbeidelse av programmer og en effektiv gjennomføring eller implementering av de forskjellige fondene.

Når det gjelder Interreg-forordningen ble det gjennomført 6 tekniske møter og 2 politiske triloger. Det ble oppnådd en foreløpig enighet om brorparten av det som ble tatt opp under forhandlingene som dekket store deler av regelverket. Skulle dette bli sluttresultatet betyr det at en del av de opprinnelige forslagene fra kommisjonens side vedrørende for eksempel geografi ikke blir tatt til følge. Spørsmål som har budsjettmessige konsekvenser eller er av en horisontal karakter er ikke blitt tatt opp i påvente av budsjettforhandlingene.

¹ COREPER (Committee of the Permanent Representatives of the Governments of the Member States to the European Union). Normalt vil det være EU-ambassadørene fra medlemslandene som deltar. Oppgave til COREPER er å forberede møtene i det europeiske råd.

Det kroatiske formannskapet har gitt uttrykk for at de vil fokusere på CPR, ERDF/Cohesion fund og Interreg forordningen.

Link til møtet i COREPER finnes [her](#).

Orienteringsnotater for Interreg-programmene

I forkant av den nye programperioden har DG Regio utarbeidet «orientation papers» eller orienteringsnotater for en rekke av Interreg-programmene. I notatene beskrives de viktigste karaktertrekkene til et programområde og de skisser kommisjonens syn på innretningen av de framtidige Interreg-programmene. Notatene er ment å være et grunnlag for diskusjon mellom de deltakende landene, regionene og kommisjonen om de framtidige Interreg-programmene.

Orienteringsnotatene for Interreg Nordsjøen og Interreg Nordlige Periferi og Arktis kom etter nyttår. Utarbeidelse av disse notatene er basert på to prinsipper, funksjonelt område og tematisk konsentrasjon. Et funksjonelt område er karakterisert av gjensidig avhengighet innen området. I et transnasjonalt område kan dette være felles karaktertrekk, utfordringer eller utviklingsmuligheter. Tematisk konsentrasjon er et uttrykk for et ønske om å konsentrere de tilgjengelig midlene på et fåtall tematiske områder for å få mest mulig uttelling.

Interreg Nordlige Periferi og Arktis

Med dette som utgangspunkt foreslås det at Interreg Nordlige Periferi og Arktisk bør fokusere på et grønnere Europa ved å fremme energiomstilling, investeringer i den grønne og blå økonomi, den sirkulære økonomi, klimatilpasning og beredskap dvs. det som går under betegnelsen Policy Objective 2(a greener, low-carbon Europe). Når det gjelder de Interreg-spesifikke målsetningene bør programmet fortsette å fremme samarbeid mellom og koordinering av de forskjellige Interreg-programmene i Arktis. Selv om programmet ikke er dekket av en makroregional strategi eller sjøbassengstrategi så arbeider programmet ikke i isolasjon. Det er overlapp med andre programmer og deler av programområdet overlapper med strategier som for eksempel EUs Østersjøstrategi. Det bør tas hensyn til dette i utarbeidelsen av programmet.

Interreg Nordsjøen

For Interreg Nordsjøprogrammet foreslås det at programmet bør fokusere på innovasjon of konkurransekraft, energiomstilling og investeringer i den grønne og blå økonomi og integrert og bærekraftig utvikling av byer og distrikt og støtte lokale initiativ dvs. det som går under betegnelsen Policy Objective 1 (a smarter Europe), Policy Objective 2 (a greener, low-carbon Europe) and Policy Objective 5 (a Europe closer to citizens). Nordsjøprogrammet bør ta hensyn til andre programmer og initiativ/strategier det overlapper med.

5. Bypolitikk

Cities Forum 2020

“Europe has got to deliver the Green Deal and we cannot do it without our most competitive centers and those are the cities. The cities have a huge responsibility to be productive, to be inclusive and to be green” Elisa [Ferreira](#), Kommissær samhørighet og reformer

[CITIES Forum 2020](#) ble arrangert den 30. – 31. januar i Porto. Det er fjerde gangen det arrangeres CITIES Forum. Se agendaen [her](#).

European Urban Initiative Expert Working Group

Fokuset for workshopen om European Urban Initiative var på koordinering for å få til en bedre informasjonsflyt og kunnskapsutveksling mellom programmer og initiativ.

På den ene siden er det betydelige beløp fra samholdighetspolitikken som enten er forvaltet direkte av byer eller berører byområder, på den andre siden er det en rekke initiativ og programmer som har fokus på byer som for eksempel URBACT, Urban Innovative Actions eller Urban Development Network for å nevne noen. Utfordringen er å få til bedre informasjonsflyt og kunnskapsdeling mellom de forskjellige programmene.

EUI har fokus på å styrke koordineringen og konsistensen mellom de forskjellige byprogrammene og initiativ, men og å styrke båndene mellom de ordinære programmene under samholdighetspolitikken og de forskjellige byprogrammene og initiativ. Kunnskaps- og politikktutvikling og kommunikasjon er også viktig for EUI.

Bedre koordinering av byprogrammer og initiativ er foreslått fremmet ved å utvikle såkalte «EUI support trajectories» som skal sikre bedre koordinering og implementering av initiativ og tiltak fra de forskjellige programmene, en felles og eksplisitt (program)ramme for EUI, et rullende arbeidsprogram for EUI og etablering av et felles informasjonssystem (dashboard).

Styrking av båndene til de ordinære programmene under samholdighetspolitikken er tenkt fremmet gjennom etableringen av EUI nasjonale kontaktpunkt. De skal informere byer og programforvaltere om aktivitetene til de byrelaterte programmene og initiativene. Et annet mulig tiltak er å identifisere aktuelle utfordringer og de korresponderende løsningene og så formidle dette til relevante beslutningstakere, såkalt policy entrepreneurship (policy entrepreneurship).

Kommunikasjonen kan styrkes med mer målrettet informasjonsformidling. Dette for å redusere mengden informasjon beslutningstakere må forholde seg til. En mulig tilnærming vil for eksempel være å identifisere aktuelle utfordringer og mulige løsninger, foreta en screening av løsningene og presentere disse.

Link til presentasjon finnes [her](#).

Håndbok om bærekraftige byutviklingsstrategier

En håndbok om bærekraftige byutviklingsstrategier laget av Joint Research Strategy og DG Regio ble offentliggjort under Cities Forum. Målsettingen er å øke kunnskapen om hvordan man kan implementere integrerte og stedsbaserte urbane strategier innenfor samholdighetspolitikken. Fokus er på metodikk. Det er ment å være et verktøy for politikklæring. Det er et omfattende dokument og selv om det har en nær tilknytning til EUs samholdighetspolitikken så er det vel elementer som kan være av interesse i Norge også som for eksempel omtalen av territorielt fokus. Her er ESPON-prosjektet SPIMA hvor Oslo og Akershus deltok brukt som et eksempel. Link til dokumentet [her](#).

Sirkulær økonomi

En veileder i hvordan byer kan finansiere aktivitet rettet mot den sirkulære økonomien ble også lansert. Link til hjemmeside finnes [her](#).

Presentasjonene fra Cities Forum finner dere [her](#).

Evaluering av EUs Urban Agenda

DG Regio offentliggjorde en evaluering av EUs Urban Agenda 15.01.20. Evalueringen konkluderer med at EUs Urban Agenda har vært en (kvalifisert) suksess og det er god grunner for å videreføre den om men ikke i samme form.

Kort om EUs Urban Agenda

EUs Urban Agenda er en plattform som promoterer samarbeid mellom europeiske byer, nasjonale myndigheter, EU-organer og interesseorganisasjoner. Partnerskapet ble lansert i 2016. Målet er at deltakerne skal finne løsninger på felles utfordringer og stimulere til vekst og innovasjon i Europa. Oslo, Stavanger, Larvik og Trondheim deltar EUs Urban Agenda. Oslo koordinerer partnerskapet for sirkulær økonomi. Larvik er med i partnerskapet for innovative og ansvarlige anskaffelser. Stavanger deltar i partnerskapet bærekraftig arealbruk og naturbaserte løsninger. Trondheim i partnerskapet for klimatilpasning.

Oppnådde resultater og ting å bygge videre på

Siden den ble lansert i 2016 har EUs Urban Agenda bidratt til en mer integrert og koordinert tilnærming til byer i EUs politikk. Det viktigste i denne sammenheng har vært de 14 tematiske partnerskapene (TP) som er etablert.

- Vektleggingen av flernivå tilnærming og involvering av de relevante interessentene har vært viktig for å fremme samarbeid mellom byer, EU-kommisjonen, medlemslandene og andre interessenter
- De tematiske partnerskapene har vært viktig for utveksling av ideer og erfaringer, dialog og identifisere spørsmål som er av betydning for byutvikling.
- Bruken av tematiske partnerskap har gjort det mulig å identifisere spørsmål og flaskehalsar for utvikling av byer og handlingsprogram for å adresse disse
- Den fleksible og eksperimentelle karakteren til de tematiske partnerskapene var en viktig faktor i deres suksess. Dette muliggjorde en genuin «nede-i-fra-og-opp-tilnærming» og definere arbeidsmåter og fokus som var tilpasset deltakerne
- 12 handlingsplaner førte til 114 tiltak over et bredt område, inkludert enkelte kommisjonsforslag
- EUs Urbane Agenda, har om en i en begrenset grad, bidratt til å styrke by-dimensjonen i EU og nasjonal politikk
- EUs Urbane Agenda har utviklet seg til å bli en fellesramme for bypolitikk på EU-nivå

Spørsmål som bør følges opp

Evalueringen har også identifisert områder eller tema hvor det kan gjøres endringer

- Det er ikke sikkert deltakerne i de forskjellige tematiske partnerskapene er i stand til å gjennomføre alle tiltakene i handlingsplanene
- Det er relativt få tiltak rettet mot bedre lovgivning og bedre finansiering (Better Regulation og Better Funding) sammenlignet med bedre kunnskap (Better Knowledge)
- Den fleksible og eksperimentelle karakteren til EUs Urbane Agenda har gjort at prosessene ikke alltid er like transparente eller at krav og mål er like klare.
- Nivået på engasjementet til deltakerne har variert
- Involvering av relevante aktører utenfor partnerskapene har vært begrenset
- Manglende ressurser
- Styringsmekanismen for oppfølging av EUs Urbane Agenda er ikke effektiv
- Ikke god nok kommunikasjon mellom de forskjellige delene av EUs Urbane Agenda

Mulig oppfølging av EUs Urbane Agenda

Deltakelsen til interessenter eller aktører kan styrkes enten ved å fortsette eller utdype den tematiske tilnærmingen eller ved å velge en mer integrert tilnærming. Det første alternativet vil for eksempel innebære å sikre relevant kompetanse i partnerskapene, styrke kontaktene til partnerskapene med

relevante aktører på nasjonalt og EU-nivå og i sterkere grad engasjere eksterne aktører. Den andre tilnærmingen vil for eksempel innebære å etablere partnerskap med utgangspunkt funksjonelle områder og mål.

Styringsmekanismen til EUs Urbane Agenda kan styrkes ved bedre veiledning, en bedre forbindelse mellom EUs Urbane Agenda og aktuelle politikk og styringsprosesser eller være i sterkere grad i tråd med EUs samholdingspolitikk eller andre EU initiativ.

Link til evalueringen finnes [her](#).

Link til EU Urban Agenda finnes [her](#).

6. Territoriell utvikling

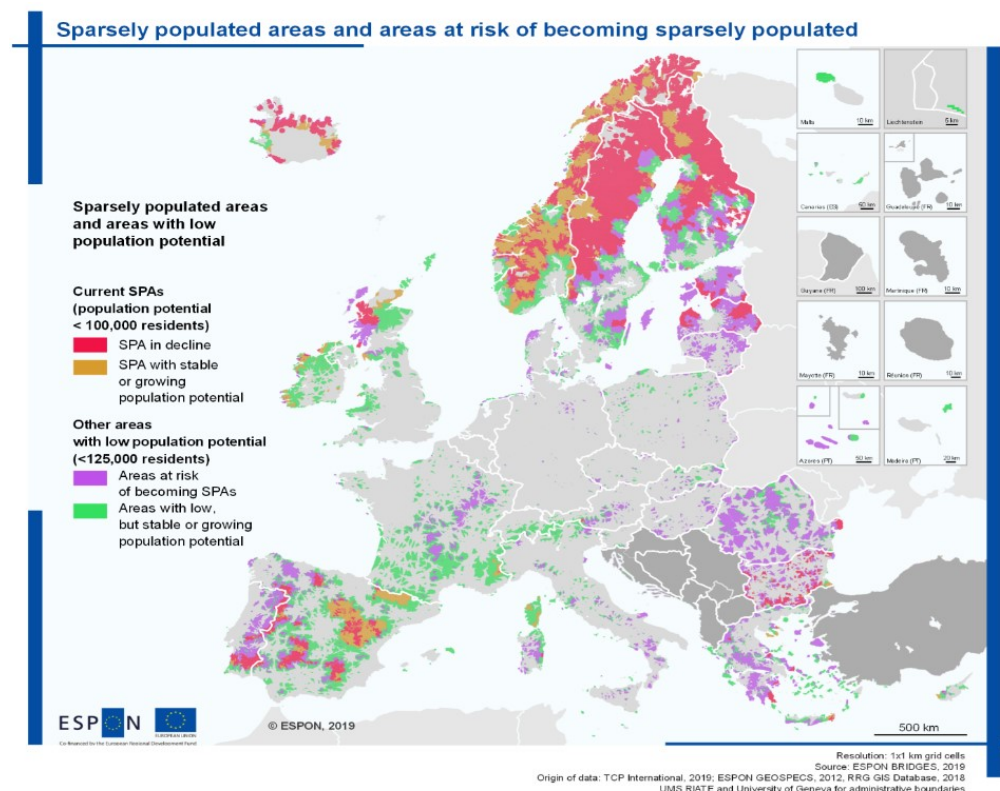
Den Territorielle Agendaen

Den Territorielle Agendaen er et dokument som skal styrke territoriell samholdighet i Europa. Arbeidet med å oppdatere den territorielle agendaen har startet. Ministerne med ansvar for planlegging og territoriell utvikling vil i samarbeid med EU-kommisjonen og med støtte fra Regionkomiteen (CoR) legge fram en Territoriell Agenda for EU på et uformelt ministermøte under det tyske formannskapet i november i Leipzig. Den første Territorielle Agendaen ble vedtatt i 2007, den andre i 2011, det vil bli den tredje i rekken

Nærmere informasjon om den territorielle agendaen finnes [her](#).

Aktuelle ESPON prosjekter

En fortelling om fjell, kyst, øyer og spredtbeboede områder

Hensikten med ESPON BRIDGES er å lage en europeisk fortelling om fjell, øyer og spredtboede områder. Fortellingene skal identifisere tema og spørsmål som det kan være aktuelt å diskutere på europeisk nivå.

Fortellingene legger i utgangspunktet vekt på sammenhengen mellom aktuelle spørsmål og utfordringer. Meningen er at de skal hjelpe oss med å få et bedre innblikk i hvordan kollektive oppfatninger av utfordringer og muligheter er påvirket av felles tilhørighet til et bestemt område eller region. Hensikten med disse fortellingene er bidra til en integrert tilnærming til disse områdene.

Fjell

I følge ESPON BRIDGES er hovedutfordringen å sikre bedre koordinering og fler-nivå styring. Den gjensidige avhengigheten mellom fjell og deres omliggende områder når det gjelder vannforsyning, fritid eller verdikjeder gjør det nødvendig med bedre koordinering. En annen utfordring er bedre koordinering av EUs politikk innenfor transport (Trans-European Networks) med nasjonale og regionale løsninger.

Øyer

Øyer står overfor tre utfordringer. Den ene er varige transportløsninger til overkommelige priser, også for mindre øysamfunn. Den andre er å utvikle nisjeprodukter innen kultur, e-tjenester og matproduksjon. Den tredje er å utvikle og styrke «governance» eller styringsformer. Tette bånd mellom beslutningstagere kan være en utfordring for enkelte øysamfunn ifølge rapporten.

Spredtbeboede områder

Mennesker er per definisjon hovedfokuset i spredtbodde områder. Hovedutfordringen er ikke mangel på økonomiske eller næringsmessige muligheter, men det å sikre eller finne en bærekraftig samfunnsmessig framtid. Spredtbodde områdene i Norden er på mange måter forskjellig fra andre spredtbodde områder in Europa. De er både et fenomen på regionalt, men og på transnasjonalt nivå med en rekke næringsmessige muligheter blant annet i grensesnittet mellom Arktis og resten av Europa. Spredtbodde områder i ander deler av Europa er ofte marginalisert næringsmessig, har dårlig tilgang til nødvendig infrastruktur som transport og IKT og har hatt en befolkningsnedgang over en lengere periode. En felles utfordring er å utvikle by-land relasjoner.

Kysten

For kysten vil utvikling av «myke» styringsformer som kystsoneplanlegging og maritim areal planlegging være aktuelle spørsmål.

Link til nærmere omtale av ESPON BRIDGES [her](#).

Bruk av digitaliserte plandata

Prosjektet DIGIPLAN skal se på mulighetene forbundet med digitale plandata og den faktiske bruken i planlegging. Initiativtakerne til prosjektet kommer fra Danmark, Norge og Sveits. Danmark er en av pionerne innen digitalisering av plandata. I Norge bestemte regjeringen seg for i 2015 å fokusere på digitalisering og har formulert målsettinger om digitale plan registerer i alle kommuner. I Sveits har vedtatt en digitaliseringsstrategi som støtter videre digitalisering av plandata. Universitetet i København har ansvar for å koordinere prosjektet.

Link til nærmere omtale av ESPON DIGIPLAN [her](#).

7. Housing Europe

I siste nummer av Housing Europe er det flere artikler om boliger til overkommelige priser inkludert et samarbeid med UNECE (United Nations Economic Committee for Europe) og et besøk til OECD. Det er videre en omtale av en håndbok om bærekraftig gjenbruk av offentlige rom og bygninger. Den er basert på et samarbeid mellom to arbeidsgrupper under Urban Agenda. Link til Housing Europe finnes [her](#).

8. Kilder til informasjon

Den norske europarådsdelegasjonens [Facebookside](#)

Norske regioners Europakontor i Brussel

- Nord-Norges europakontor - www.northnorway.org
- Osloregionens Europakontor - <http://osloregion.org>
- Stavangerregionens Europakontor - www.stavangerregion.no
- Sørlandets Europakontor - www.south-norway.no
- Trøndelags Europakontor - www.mid-norway.no
- Vest-Norges Brusselkontor - www.west-norway.no

Europeiske tenketanker

- Centre for European Policy Studies, CEPS (Brussels) - <http://www.ceps.be/>
- European Policy Centre, EPC (Brussels) - <http://www.epc.eu/>
- Friends of Europe (Brussels) - <http://www.friendsofeurope.org/>
- The World Pensions Council (Paris) - <http://www.worldpensions.org/>
- Europaparlamentets tenketank - <https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/home.html>

Europeiske paraplyorganisasjoner

- [Municipal Waste Europe](#)
- [Association for European Border Regions](#)
- [Council of European Municipalities and Regions](#)
- [Conference of Peripheral Maritime Regions: CPMR](#)
- [Assembly of European Regions](#)

DG Regio og Urban Policy

- Tidsskriftet [Panorama](#)
- [Kart og statistikk](#)

Europaparlamentet

- [REGI](#)-komiteen [nyhetsbrev](#)

Nyhetsider og databaser

- [Bulletin](#)
- [EU Issue Tracker](#)
- [EU Observer](#)
- [Euractiv](#)
- [Politico](#)

Nyhetsbrev

- [NSPA](#) – The Northern Sparsely Populated Areas
- LIFE-programme – [newsletter](#)
- [Nrg4SD](#) – the Network of Regional Governments for Sustainable Development
- [ENICBC](#) programmes
- [Forskningsrådet](#)

Regionale og tematiske EU-nettverk

Har du en idé til et forsknings- eller innovasjonsprosjekt som kan bli finansiert av Horisont 2020, eller ønsker du å delta i et EU-prosjekt? Ved å delta i EU-nettverk kan du finne alliansepartnere, bedre kompetansen din på EU-prosjekter og øve opp evnen til å lære av andre gjennom samarbeid.

EU-nettverkene vil nå ut til flest mulig aktuelle aktører i en region eller innenfor et fagområde. Det er to typer EU-nettverk: Regionale EU-nettverk og Tverrtematiske EU-nettverk.

Her er en oversikt over EU-nettverkene.

Regionale nettverk	På nett
Arktisk Horisont	Arktisk Horisont på Facebook
Horizon Finnmark	Horisont Finnmark
EU-nettverk Nordland	EU-nettverk Nordland
Horisont Trøndelag	Horisont Trøndelag
Horisont 2020 Nordvest	Horisont 2020 Nordvest
EU-nettverk Sogn og Fjordane	EU-nettverk for Sogn og Fjordane
Horisont Vest	Stavanger Region European Office
Horizon South Norway (Agder)	Horizon South Norway
EU-nettverk Sørøst-Norge	EU-nettverk Sørøst-Norge
Horisont: Bærekraftig Osloregion	

Tverrtematiske nettverk	På nett
ENIT EU-nettverk	ENIT
FINN-EU	FINN-EU
NorEUenergy	NorEUenergy
NorEUNet	
PROSIN Europe	PROSIN

Kilde: [Forskningsrådet](#)

9. På kalenderen – kommende begivenheter og tidsfrister

På grunn av den rådende situasjonen har vi valgt utelatte seminarer og konferanser fra kalenderen for mars og april.

Når	Hva	Hvor
01.01.2020	Start of Croatia's Presidency of the EU	
15.03.20	Deadline for submitting workshop proposals for EUSBSR Annual Forum 2020	
12.05.20	Konferanse om EUs regionalpolitikk	Zagreb
14.-15.05.20	European Maritime Days	Cork
01-05.06.20	EU Green Week	Lisboa/Brussels
02.-05.06.20	A changing Arctic	Tromsø
16.-17.06.20	11th. Annual Forum of the EUSBSR 2020	Turku
22.-26.06.20	North Sea Conference	Rotterdam
22.-26.06.20	EU Sustainable Energy Week	Brussels
27.-28.05.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	
22.-23.06.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	
22.-24.09.20	European Research & Innovation Days	Brussels
22-24.09.20	Nordic Edge Conference	Stavanger
01.07.20	Start of Germany's Presidency of the EU	
02.07.20	Urban Development Group	Berlin
15.-16.07.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	
01.09.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	
16.09.20	NTCCP-møte	Berlin
17.09.20	Urban Development Group	Berlin
20.10.20	Uformelt DG-møte om territoriell samhörighet	Berlin
21.10.20	DG-møte om byspørsmål	Berlin
26.-27.10.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	
09.-10.11.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	
12.-15.10.20	European Weeks of Regions and Cities	Brussels

Når	Hva	Hvor
30.11.20	Uformelt ministermøte territoriell samhörighet	Berlin
30.11.20	Uformelt ministermøte om byspørsmål	Leipzig
02.-03.12.20	Møte i REGI-komiteen i EU-parlamentet	

Forkortelser:

[CAFA/CFFA](#) - Commission for Financial and Administrative Affairs of the CoR
[CEPLI](#) - European Confederation of Local Intermediate Authorities
[CEMR](#) - Council of European Municipalities and Regions (CEMR)
[CIVEX](#) - Commission for Citizenship, Governance, Institutional and External Affairs of the CoR
[CoR](#) - European Committee of the Regions
[COTER](#) - Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget of the CoR
[DG](#) - Director General tilsvarer ekspedisjonssjef
[EC](#) - European Commission, Europakommisjonen
[ECON](#) - Commission for Economic Policy of the CoR
[EESC](#) - European Economic and Social Committee
[EGTC](#) - European Grouping of Territorial Cooperation
[ENVE](#) - Commission for the Environment, Climate Change And Energy of the CoR
[EUSBSR](#) - EU Strategy for the Baltic Sea Region
[EP](#) - EU-parlamentet, kalender [2020](#)
[NAT](#) - Commission for Natural Resources of the CoR
[NTCCP](#) - National Territorial Cohesion Contact Points
[REGI](#) - EU-parlamentets komité for regionalutvikling og samhörighetspolitikk
[SEDEC](#) - Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture of the CoR
[UIA](#) - Urban Innovative Actions Initiative

10. Ta kontakt!

Odd Godal og Maria Deridder Holmlund hører gjerne fra deg [HER](#)

